

SKVR

JAARVERSLAG 2018

Culturele vorming en talentontwikkeling van Rotterdammers

INHOUD

1. Voorwoord
2. Prestatieraster
3. Onderwijs
4. Vrije Tijd
5. Bedrijfsvoering
6. Marketing & Communicatie
7. Governance
8. Jaarrekening 2018

1. VOORWOORD

Stichting Kunstzinnige Vorming Rotterdam (SKVR) is de basisvoorziening voor cultuureducatie en amateurkunst van Rotterdam. In samenwerking met partners in de stad zet SKVR zich in voor culturele vorming en talentontwikkeling van Rotterdammers.

Voor SKVR stond het jaar 2018 in het teken van weer financieel gezond worden. Na de in 2017 met het meerjarenbeleidsplan 2017-2020 “Kunst maakt verschil” ingezette koers waarbij de focus werd verlegd naar kinderen uit wijken die laag scoren op de sociale index en verzelfstandiging van het cursusaanbod voor volwassenen, werd dat jaar met een substantieel verlies afgesloten. De koersverandering bleek om verschillende strategische en bedrijfseconomische redenen niet haalbaar. Het nieuwe aanbod voldeed daarnaast niet aan de (volledige) vraag vanuit de stad, de volwassenen voelden zich niet langer gehoord.

In 2018 is het meerjarenbeleidsplan dan ook zo bijgesteld dat de ontwikkeling van de sociaal maatschappelijke activiteiten werd toegespitst op het succesvol inbedden van deze bestaande activiteiten in de twee markten van SKVR: Onderwijs & Vrije Tijd, in plaats van het blijvend ontwikkelen van dergelijk nieuw aanbod in een aparte markt. Zo is het in 2018 toch gelukt om een groot deel van deze Rotterdamse doelgroep deel te laten nemen aan een scala van activiteiten, van workshops tot en met wekelijkse lessen en dat op een toekomstbestendige manier. Daarnaast is tijd en aandacht uitgegaan naar het terugdraaien van de uitbesteding van het cursusaanbod voor de doelgroep volwassenen.

Het programma van SKVR Onderwijs is in 2018 grotendeels uitgevoerd op basis van de geformuleerde ambities en het totale bereik was, ondanks verschuivingen, stabiel ten opzichte van 2017. In totaal bereikte SKVR in het onderwijs in 2018 bijna 75.000 deelnemers. Voor de Vrije Tijd lag de nadruk in 2018 op het maken van keuzes in het aanbod. Er is veel aandacht geweest voor kostenbeheersing versus kwaliteit. Hierbij is nauwkeurig gekeken naar de vraag vanuit de stad en is scherp gestuurd op het maximaliseren van het aantal deelnemers per cursus.

Dit laatste is in lijn met de nieuw ingezette koers van het weer gezond krijgen van de organisatie, maar ondertussen een gevarieerd en kwalitatief sterk cursusaanbod en dito onderwijsprogramma aan blijven bieden. In 2018 is gekeken naar een logischere indeling van de organisatie, gebaseerd op de twee markten Onderwijs en Vrije Tijd, is de begrotingssystematiek naar dezelfde indeling onder de loep genomen en is de bezetting van de verschillende locaties onderzocht en zijn daarmee beslissingen in de huisvesting genomen. Ondersteunende systemen en processen zijn geoptimaliseerd, en/of de voorbereidingen daartoe zijn genomen, en is er geïnvesteerd in een nieuwe look en feel van SKVR zodat deze beter aansluit bij haar markten (waarbij nieuwe markten zijn onderzocht) en haar medewerkers. Alle maatregelen dienden tot het bestendigen van SKVR als organisatie. En met een positief resultaat. Het jaar 2018 werd afgesloten met een resultaat van € 249.368. Dat is een flinke ombuiging ten opzichte van 2017. En deze koers wordt in 2019 doorgezet, zodat de organisatie zich kan blijven richten op dat waar ze goed in is: een gevarieerd en laagdrempelig aanbod van cultuur educatieve cursussen en onderwijsprogramma's voor alle Rotterdammers.

Namens SKVR bedank ik de gemeente Rotterdam, de verschillende maatschappelijke en culturele subsidiënten, onze samenwerkingspartners, de sponsors en donateurs voor hun bijdragen en ondersteuning in 2018.

Tot slot wil ik graag stilstaan bij de medewerkers en hen danken voor hun bijdrage. Zij bleven zich in 2017 en 2018 ondanks de zakelijke problemen waarmee SKVR zich geconfronteerd zag, met toewijding, gedrevenheid en energie inzetten voor de organisatie en het weer gezond krijgen ervan.

Henk Dekkers
Directeur

2. PRESTATIERASTER

Realisatie

Vrije tijd	Realisatie Begroot < 25 jaar			Realisatie Begroot >= 25 jaar			Totaal % realisatie	
	Realisatie	Begroot	% realisatie	Realisatie	Begroot	% realisatie		
Deelnemers	14.314	10.419	137%	3.846	2.331	165%	18.160	142%
DCU	36.349	39.017	93%	11.796	8.307	142%	48.145	102%

Onderwijs	Realisatie Begroot PO			Realisatie Begroot VO + MBO			Totaal % realisatie	
	Realisatie	Begroot	% realisatie	Realisatie	Begroot	% realisatie		
Deelnemers	54.703	47.270	116%	19.677	20.849	94%	74.380	109%
DCU	25.182	22.116	114%	4.094	4.089	100%	29.276	112%

* VO en MBO zijn als 1 target geoffreerd

Onderwijs splitsing VO & MBO

	Realisatie Begroot VO			Realisatie Begroot MBO			Totaal % realisatie	
	Realisatie	Begroot	% realisatie	Realisatie	Begroot	% realisatie		
Deelnemers	14.964	20.849	72%	4.713	-	-	19.677	94%
DCU	3.462	4.089	85%	632	-	-	4.094	100%

3. ONDERWIJS

SKVR stimuleert brede ontwikkeling in en door kunst. In onze lessen ontwikkelen kinderen en jongeren naast kunstzinnige vaardigheden ook competenties die ze gebruiken om goed te functioneren op school, in de omgang met anderen of in een toekomstige werkomgeving. We doen een beroep op verbeeldingskracht, creativiteit en sociale- en communicatieve vaardigheden.

Het programma van SKVR Onderwijs is in 2018 grotendeels uitgevoerd op basis van de geformuleerde ambities, waarbij in het primair onderwijs een flink hoger aantal leerlingen werd bereikt dan beoogd. Ook werden er meer lesuren verzorgd. Dit betekent dat het bereik ten opzichte van kalenderjaar 2017 stabiel is gebleven. In totaal bereikte SKVR in het onderwijs bijna 75.000 deelnemers.

3.1 Kennismaken met kunst en cultuur

3.1.1 *Het Cultuurtraject*

Het Cultuurtraject Rotterdam voor scholen voor primair- en voortgezet onderwijs, waarbij elke leerling per jaar twee cultuur-educatieve activiteiten bezoekt, laat al enige jaren onder druk van een steeds groter aantal culturele aanbieders en een maximering van de afname per instelling, een dalende afname van activiteiten zien. Desondanks was SKVR in 2018 opnieuw de grootste aanbieder van activiteiten en ontwikkelde voor het primair onderwijs onder meer de nieuwe activiteiten:

- ‘Echt waar, nepnieuws onderzocht’. Leerlingen gaan op zoek naar wat echt is en wat niet en maken zelf ook nepnieuws.
- ‘Start Up’, in samenwerking met het Nieuwe Instituut, een workshop waarin leerlingen een product ontwerpen en een start up beginnen.
- ‘Dromen over Delvaux’ en ‘Actie reactie’ twee beeldende projecten in samenwerking met de Kunsthal. SKVR ontwikkelt ieder jaar twee tot drie projecten in samenwerking met de Kunsthal voor het Cultuurtraject. Een van die projecten was dit jaar Actie <-> Reactie, aansluitend op een overzicht van 100 jaar kinetische en optische kunst dat in de Kunsthal te zien was. Na een prikkelende rondleiding door de tentoonstelling maakten de leerlingen onder begeleiding van twee SKVR kunstdocenten zelf bewegende kunst.

3.1.2 *Workshops en lessenseries*

Vanwege de waarschijnlijke verdere daling van het bereik in het voortgezet onderwijs binnen het Cultuurtraject kijkt SKVR naar andere mogelijkheden met het programma van workshops, lessenseries en jaarprogrammeringen. Buiten het Cultuurtraject bereikte SKVR met korte activiteiten ruim 8800 leerlingen in het vo en bijna 6400 in het po. Met name in het primair onderwijs werden meer leerlingen bereikt dan verwacht. Aanjagers voor dit grote bereik waren een aantal nieuwe activiteiten én activiteiten in samenwerking met andere culturele- en sportinstellingen. SKVR werkte samen met het Rotterdams Philharmonisch Orkest door workshops media, dans en schrijven aan te bieden bij hun jubileumprogramma Mission Symphonic. Met Jeugdtheaterschool Hofplein werd op verschillende scholen het project Code Groen uitgevoerd. Als onderdeel van de regeling ‘Cultuureducatie met kwaliteit’ vonden er op verschillende scholen ateliers plaats. Hiervoor werd samengewerkt met Conny Janssen danst en het Scapino Ballet. Een nieuwe activiteit die SKVR introduceerde bij po scholen was Studio Stunts, waarin onderzoekend en ontwerpend leren centraal staat in een combinatie-workshop met muziek en techniek. Zowel docenten als leerlingen ontvingen dit programma met veel enthousiasme. Verder werd een groot aantal leerlingen bereikt met dansclinics als onderdeel van schoolsport 010, in samenwerking met Sportbedrijf Rotterdam.

Door vo scholen wordt SKVR vaak gevraagd om activiteiten te verzorgen als onderdeel van het vak CKV. Eind 2018 is een aantal scholen gestart met reeksen ‘masterclasses’ als onderdeel van een CKV traject, die jaarlijks zullen worden voortgezet binnen verschillende leerjaren. Kunstzinnige activiteiten lenen zich goed om leerlingen met elkaar bezig te laten zijn en elkaar te leren kennen, maar ook om samen een proces door te maken. Soms willen scholen activiteiten die net iets meer omvang (lessenserie in plaats van een workshop) en verdieping te bieden hebben dan het Cultuurtraject. Zij kiezen dan vaak voor disciplines waarvoor geen vakkracht op school is, zoals media, dans of theater. In het voortgezet onderwijs waren Danssport, Theatersport, Brassband, Pottenbakken, 360 ME virtual reality, Restyling, Spoken en Rap de best lopende activiteiten.

3.2 Intensieve samenwerking met scholen primair onderwijs

In schooljaar 2017 – 2018 groeide het aantal scholen met een jaarprogramma van activiteiten. Tegen onze aanvankelijke verwachting in, steeg de vraag naar leerlijnen en jaarprogramma's in 2018 – 2019 opnieuw. Het grootste aantal scholen met een intensieve programmering bereikt SKVR binnen de programma's KunstID en Ieder Kind een Instrument.

3.2.1. KunstID

Met KunstID krijgen leerlingen op scholen voor primair onderwijs wekelijkse kunstlessen op school. Naast het bestaande aanbod werd in 2018 de nieuwe beeldende module 'Op een onbewoond eiland' ontwikkeld, waarin onderzoekend en ontwerpend leren wordt bevorderd wat aansluit bij de groeiende behoefte van scholen om aandacht te besteden aan deze vorm van leren.

3.2.2 Ieder kind een instrument

In 2018 is naast het bestaande Ieder Kind een Instrument programma een extra IKEI light programma ontwikkeld. De leerlingen op de deelnemende scholen kregen een korter programma, waarmee zij binnenschools kennismaakten met het bespelen van een instrument en een actieve doorgeleiding naar buitenschoolse lessen in de wijkmuziekschool, of andere mogelijkheid van muzieklessen in de nabijheid van de school. In Pendrecht bleek deze werkwijze zeer succesvol. In Rotterdam West was het programma op school een succes, maar bleek doorgeleiding moeilijker. Voor SKVR bood het uitvoeren van IKEI light de mogelijkheid om te onderzoeken of we meer diversiteit kunnen aanbrengen in de manier waarop we het instrumentaal onderwijs aanbieden binnen de leerlijn IKEI. Er werd een lessenserie 'studiostunts' ontwikkeld, die met succes werd uitgevoerd in 17 groepen 7/8 op 9 basisscholen.

Met KunstID en IKEI werden in 2018 veel leerlingen bereikt in aandachtswijken met laag opgeleide/weinig kapitaalkrachtige ouders, veelal met een migratieachtergrond. Door samen te werken met scholen wil SKVR bijdragen aan de kansengelijkheid van kinderen in Rotterdam.

3.3 Jaarprogramma's in het voortgezet onderwijs

Hoewel het zwaartepunt wat betreft intensief programmeren op scholen in het primair onderwijs ligt, bereikten we ook bijna 2000 deelnemers op vo scholen, vooral in het vmbo. SKVR verzorgde een jaarprogramma van lessenseries op 7 scholen. Meestal betrof het een multi-disciplinaire programmering, die onderdeel was van keuzevakken die verplicht zijn voor leerlingen. SKVR programmeert activiteiten die passen bij de vraag van de school.

Een voorbeeld van een mooie vraag die specifiek over kansengelijkheid ging, was de grondslag voor het programma dat in 2018 voor het tweede jaar is uitgevoerd op de Hugo de Groot school. De directeur die de samenwerking met SKVR heeft ingezet, wilde zijn leerlingen culturele en kunstzinnige ervaringen meegeven, net zoals hun leeftijdsgenoten in rijkere delen in de stad. Hij achtte dit van cruciaal belang om mee te kunnen doen in de maatschappij. Uitgangspunt was meer te weten komen over wat er in de stad op cultureel gebied te vinden is, kennis en ervaringen opdoen, zodat je erover kunt praten en niet verlegen bent om uit te wisselen met bijvoorbeeld toekomstige studiegenoten of collega's.

Een andere bijzondere samenwerking betreft die met RVC De hef. In 2018 werd de ontwikkeling van het traject *medialeren en lob* afgerond dat in schooljaar 2015 – 2016 was gestart met RVC De Hef en Rotterdam Vakmanstad. De ontwikkeling werd mogelijk gemaakt door steun van het Fonds voor Cultuurparticipatie in het kader van de regeling 'Cultuureducatie in het vmbo'. In het traject werd ervoor gekozen om een koppeling te maken tussen media-educatie en loopbaanoriëntatie voor alle leerlingen van de eerste twee leerjaren vmbo op RVC De Hef. In het ontwikkelde lesprogramma is er een samenspel tussen vakkrachten en mentoren van de school. Het ontwikkelde programma is in het schooljaar 18-19 door de school zelf opgenomen als regulier onderdeel van het curriculum.

3.4 Mbo

SKVR wordt door mbo-opleidingen vooral gevraagd voor activiteiten die aansluiten bij de vakken Nederlands en burgerschap en activiteiten waarmee specifiek gewerkt wordt aan de ontwikkeling van loopbaancompetenties, zoals theaterworkshops Solliciteren, Gesprekken voeren en Presenteren. SKVR verwachtte in 2018 een daling in het bereik van mbo leerlingen ten opzichte van 2017, omdat dit echt een piekjaar was. Uiteindelijk werden ruim 4200 leerlingen bereikt. De vraag vanuit het mbo ervaart SKVR als grillig. Kunst en cultuur is geen verplicht vak binnen het curriculum van de mbo-opleidingen. De vraag van het mbo komt momenteel binnen via bevlogen medewerkers en opleidingsmanagers, die het belang van kunst- en cultuur inzien. Zij zijn ook bereid om samen met SKVR andere collega's binnen het mbo te inspireren. In het komende jaar zullen wij het mbo actief benaderen door vraaggericht te werken en samen met medewerkers binnen de opleidingen te zorgen voor een goede aansluiting bij de leerlingen en het curriculum om zo te proberen het bereik weer te vergroten.

3.5 Bijdrage aan stedelijke netwerken

In 2018 nam SKVR deel aan verschillende netwerken en werkgroepen ten behoeve van de verwezenlijking van gezamenlijke ambities van culturele instellingen voor het onderwijs. Het betreft deelname aan de agendacommissie van het stedelijk netwerk cultuureducatie en talentontwikkeling, de werkgroep verankering cultuureducatie in het primair onderwijs, de werkgroep Rotterdams CKV model, werkgroepen gericht op vernieuwing van het Cultuurtraject en de werkgroep mbo. Daarnaast neemt SKVR deel aan de Rotterdamse muziekcoalitie en het netwerk Gelijke Kansen. In alle werkgroepen en netwerken denkt SKVR mee en deelt haar kennis die wordt opgedaan tijdens het uitvoeren van activiteiten in de Rotterdamse onderwijspraktijk.

4. VRIJE TIJD

SKVR biedt cursussen, workshops en evenementen in de vrije tijd in zes verschillende kunstdisciplines op diverse locaties in Rotterdam aan. Wij zijn er voor alle Rotterdammers, voor iedere leeftijd en ieder niveau. Het actief beoefenen van kunst in de vrije tijd draagt bij aan het algemene welzijn van mensen, aan creatieve en persoonlijke ontwikkeling en zorgt voor ontmoeting en verbinding. Ook het presenteren op het podium of exposeren is een belangrijk onderdeel van het leerproces.

In 2018 heeft voor de Vrije Tijd de nadruk gelegen op het maken van keuzes in het aanbod. Er is veel aandacht geweest voor kostenbeheersing versus kwaliteit. Hierbij is nauwkeurig gekeken naar de vraag vanuit de stad en is scherp gestuurd op het maximaliseren van het aantal deelnemers per cursus. Daarnaast is gekeken naar slimmer programmeren en samenwerking tussen verschillende disciplines (mixaanbod) en betere onderlinge afstemming over gezamenlijke wervingsactiviteiten.

Naast het aanbod voor kinderen en jongeren is ook weer aandacht geweest voor het programmeren van aanbod voor volwassenen. Hiermee kwam SKVR tegemoet aan de behoefte die bij een breed publiek aanwezig is. Eerdere plannen over uitbesteding versus het besluit voor het doorprogrammeren van volwassenenaanbod leidde eerder tot veel onrust bij klant en medewerker. Het herstel hiervan heeft tijd en aandacht gevraagd. Met een ZZP-collectief wordt een nadere samenwerking voor kortlopend volwassenenaanbod onderzocht. Naar verwachting krijgt dit in 2019 concreet vorm. Vanaf september is aanbod geprogrammeerd van voorheen het cursuscentrum CurZusenZo. Hierdoor zijn nieuwe SKVR activiteiten in het Lage Land (Huis van de Wijk) gerealiseerd.

Hieronder worden per kunstdiscipline een aantal highlights aan activiteiten en ontwikkelingen in 2018 benoemd.

4.1 Muziek

Bij aanvang van het seizoen 2018/2019 is de klokuurdeler 4 (gemiddeld 4 leerlingen per uur) geïmplementeerd. Dit was noodzakelijk om de kostendekking te vergroten. Dit resulteerde ook in een grotere vrijval van uren waarin extra leerlingen geplaatst konden worden. Om deze nieuwe leerlingen te werven, zijn acties georganiseerd zoals een aantal open huizen en in november een actie voor gratis proeflessen. Vooral de laatste actie bleek succesvol.

Inhoudelijk is de focus komen te liggen op meer samenspel, naast kwalitatief uitstekende lessen, de meerwaarde van SKVR Muziek. Dit werd gerealiseerd door alle 1^e jaars leerlingen "horizontaal" in te roosteren en periodiek de reguliere les te vervangen door samenspel of een verdiepingsles.

4.1.1 Wijk Muziekschool

De wijk muziekscholen zijn al sinds begin jaren tachtig een succesvolle manier om laagdrempelig muziekonderwijs aan te bieden in wijken waar muziekonderwijs niet vanzelfsprekend is. Ook financieel is het zeer laagdrempelig. SKVR en Jeugdfonds Cultuur zijn in gesprek om te onderzoeken op welke wijze er meer kinderen gebruik kunnen maken van deze regeling.

4.1.2 Talentklas / talentpoel

De talentenroute van SKVR Muziek is vernieuwd. Zowel in organisatie, als in inhoud. Dit lijkt succesvol te zijn. Zo zijn we in gesprek om te onderzoeken of studenten van de vooropleiding van Codarts kunnen participeren in de talentklas van SKVR.

4.1.3 Pop / Jazz / Wereldmuziek

Er is een meer eenduidig aanbod voor pop / jazz/ wereldmuziek ontwikkeld. Hierdoor is de samenwerking verbeterd en zijn cross-overs simpeler te organiseren en wordt er meer samengewerkt, wat heeft geleid tot een stijging van het aantal leerlingen.

4.2 Dans

4.2.1 Kinderen

Er zijn het afgelopen jaar geen grote wijzigingen geweest in de programmering van het aanbod voor kinderen. De nadruk lag op het goed gevuld krijgen van cursussen en het organiseren van multidisciplinaire activiteiten, zoals vakantie-workshops en mix-cursussen. Het minimum aantal cursisten is verhoogd naar 8 en het maximum naar 18. Nieuw is de programmering in de wijk Het Lage Land met meerdere peutergym lessen.

Ten opzichte van 2017 is er een stijging in de korte cursussen, maar een daling bij zowel de jaarcursussen als bij de workshops.

4.2.2 Make You Move (jongeren)

Make You Move is een buitenschools dansprogramma voor jongeren met als doel het bevorderen van een gezonde leefstijl. Het programma richt zich op kinderen, jongeren en bijzondere groepen, waarvoor deelname aan dansactiviteiten in hun vrije tijd niet vanzelfsprekend is. Het vindt plaats in wijken die laag scoren op de sociale index, op scholen, binnen wijklocaties en in de SKVR dansstudio's. Bij Make You Move krijgen de deelnemers les in verschillende dansstijlen van docenten die dicht bij de doelgroep staan. Het plezier in dans en beweging staat centraal in alle activiteiten. In 2018 hebben we hierbij de samenwerking met Stichting de Verre Bergen geïntensiveerd. Voor 2019 wordt het programma doorontwikkeld in samenspraak met partners in de stad.

4.2.3 Volwassenen

In het voorjaar van 2018 is het besluit om het volwassenenaanbod niet meer binnen SKVR aan te bieden on hold gezet. In het najaar zijn zowel de jaarcursussen, als de korte cursussen weer door SKVR aangeboden voor volwassenen vanaf 25 jaar. Ook zijn er nieuwe cursussen gestart in het huis van de wijk Het Lage Land en in Nesselande

4.2.4 Ouderen (vitaliteit en eenzaamheid)

Ook in 2018 organiseerde SKVR Time to Dance naar aanleiding van het programma 'Sport en Bewegen in de Buurt' van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS). Doel van het programma is om zoveel mogelijk ouderen aan het bewegen te krijgen. Met onze samenwerkingspartners Verzorgingshuis Aafje, WMO Radar, Buurtwerk, Stichting Humanitas, Wilskracht Werkt en Havensteder werden 1380 deelnemers bereikt. Tijdens de Week tegen Eenzaamheid van 27 september t/m 6 oktober 2018 werd het Kom Erbij festival georganiseerd met als doel samen met 9 andere kunstencentra en samenwerkingspartners kunst in te zetten tegen eenzaamheid. SKVR realiseerde 33 workshops en twee festivals.

4.3 Theater

Op de locaties in de wijken is gekozen voor het aanbieden van korte cursussen vanwege de toegankelijkheid voor mensen met een beperkt budget.

De producten Young Stage en Fanatics werden vanwege onvoldoende kostendekkendheid (en voor Fanatics ook onvoldoende spin off in bereik van jongeren) stopgezet. Meerdere alternatieven zijn onderzocht. Theater Onderwijs is bezig om in samenwerking met jonge Rotterdamse makers theater- en dansvoorstellingen aan te bieden in combinatie met workshops door jonge docenten als alternatief voor het product Young Stage.

4.4 Fotografie en media

Begin 2018 is, na de beslissing om de verzelfstandiging van de volwassenen niet door te laten gaan, aanbod opnieuw geprogrammeerd of ontwikkeld.

De samenwerking met het Nederlands Fotomuseum is hernieuwd. Naast de onderwijs workshops worden in 2019 ook vrijetijd cursussen op locatie van het museum geprogrammeerd, rond de collectie of lopende tentoonstellingen. De eerste start in februari 2019.

4.5 Beeldend, Mode & Design

4.5.1 Kinderen en jongeren

Vooral de peuter- en kleutermix cursussen liepen erg goed op de locaties Centrum en Ringdijk. Daarnaast bereikten we ook veel kinderen op onze centrumlocatie in de vakantieperiodes en incidenteel tijdens schoolstakingen. De jongeren doelgroep in de leeftijd van 14-21 jaar bleek moeilijker te bereiken en we onderzoeken hoe we die ook aan ons kunnen binden.

4.5.2 Projecten

Rugzak vol Talent

Rugzak vol Talent is een project dat opgezet is voor kinderen met beperkingen in de brede zin van het woord en die het in het leven moeilijker hebben dan leeftijdsgenootjes. In 2018 zijn we opgeschaald van 6 naar 8 talenten clubs. Vier daarvan zitten op Zuid en vier op de rechter Maasoever.

KunstenMakers

KunstenMakers is een project waarbij de doorstroom van binnenschoolse naar buitenschoolse educatie in de vrije tijd wordt onderzocht. Hierbij wordt gekeken hoe de samenwerking met partners in de wijk en de scholen geoptimaliseerd kan worden ten behoeve van de doorstroom naar vrijetijdsactiviteiten. Het project wordt, indien de projectsubsidie door gebied Bospolder Tussendijken wordt toegekend, in 2019 opgeschaald met verhoging van het aantal groepen, intensivering in vakantieactiviteiten en samenwerking met meerdere scholen.

4.5.3 Volwassenen

Met de definitieve keuze voor het behoud volwassenen vrije tijd is er meer rust gekomen. De deelnemersaantallen zijn gestegen. Vooral de afdelingen keramiek en pottenbakken trokken een groot aantal nieuwe cursisten.

4.6 Schrijven

Het aanbod in 2018 voor schrijven was gering. Na de zomer 2018 is, na het besluit om het afstoten van het volwassenen aanbod voorzichtig terug te draaien, een nieuwe coördinator aangesteld die als opdracht kreeg om het cursusaanbod kritisch te bekijken en te vernieuwen. In afstemming met partners in de stad (Poetry Academy, Writers Guide to the Galaxy en De Schrijfschool) wordt in 2019 dan ook weer volwassenenaanbod door SKVR geprogrammeerd. Verdere ontwikkeling van het volwassenenaanbod zal o.a. gericht zijn op het vervolg van jongerencursussen (25+).

4.7 Multidisciplinair

SKVR geeft op twee locaties, namelijk het Centrum en de Ringdijk, mix-cursussen. Hier worden cursussen gegeven van 3x4 en 3x3 lessen in verschillende disciplines. Deze formule is een goede start om peuters en kleuters kennis te laten maken met en te enthousiasmeren voor kunst.

5. **BEDRIJFSVOERING**

5.1 **Organisatie**

5.1.1 *Arbodienstverlening en reductie van het ziekteverzuim*

Per 1 januari 2018 is SKVR overgestapt naar een nieuwe arbodienst en de samenwerking met Arbodienst Perspectief gestart. Hiermee werd bij SKVR de Verzuimconsulent geïntroduceerd. De afgelopen jaren is het verzuim bij SKVR gestegen. Medio 2018 vond een onderzoek plaats gericht op de reden van deze stijging en om interventies te ontwikkelen die moeten bijdragen aan vermindering van het ziekteverzuim. Deze interventies zijn deels in 2018 geïmplementeerd en zullen verder in 2019 worden uitgewerkt.

5.1.2 *Cao en arbeidsvoorwaarden*

In 2018 werd bekend dat vanaf 1 januari 2020 de wet Normalisering Rechtspositie Ambtenaren ingaat. SKVR anticipeerde hierop omdat de CARUWO c.q. de rechtspositie van de gemeente Rotterdam daarmee komt te vervallen. Met ingang van 1 januari 2018 is voor alle nieuwe medewerkers, die in dienst komen bij SKVR, de cao Kunsteducatie van toepassing. Voor het oude personeelsbestand zijn we met een voortraject gestart om met ingang van 2019 de onderhandelingen met de vakbonden te kunnen starten voor een overgangsregeling die het mogelijk maakt om ook de oude medewerkers over te kunnen brengen naar de CAO KE en zo een eenduidig personeelsbeleid te kunnen voeren.

5.1.3 *AVG*

Met de invoering van de Wet Algemene verordening Gegevensbescherming zijn er vanuit de afdeling HR een aantal acties opgepakt bij het registreren van privacy gevoelige persoons- en loongegeven van medewerkers, vrijwilligers, stagiaires, ingehuurd personeel en voormalig medewerkers. Hierover zijn alle betrokkenen geïnformeerd. Organisatie breed is er een verwerkingsregister opgesteld en zijn contracten met leveranciers en verwerkers herzien.

5.1.4 *Organisatieontwikkeling*

Sinds het voorjaar 2018 zijn managers en een groep coördinatoren getraind in proces-project management. Met als doel opdrachtgeverschap en daarmee de sturing op projecten en processen door management en het projectmatig werken van coördinatoren te verbeteren. SKVR is de Verre Bergen erkentelijk dat zij dit professionaliseringstraject met hun steun mogelijk hebben gemaakt. In 2019 wordt de opgedane kennis verder gedeeld met en ingebed in de rest van de organisatie. In 2018 is tevens nagedacht over een eventuele verbetering van de organisatiestructuur. Hierbij is gekeken naar de wijze van verdelen van activiteiten, het organiseren van de aansturingsslaag en de wijze waarop de klanten op de verschillende bestaande en nieuwe locaties beter bediend kunnen worden. In 2019 wordt dit proces voortgezet en worden de resultaten doorgevoerd.

5.2 **Processen en Systemen**

5.2.1 *Software optimalisatie*

In 2018 is naast een aantal kleinere optimalisaties van het software pakket Navision, een reserverings-/logistiek systeem voor lesmiddelen ontwikkeld en ingericht. Daarnaast is de inrichting van verantwoordingsinformatie vereenvoudigd wat de sturing ten goede komt. In 2018 zijn ook bij andere software de nodige voorbereidingen getroffen om in 2019 een verdere efficiëncyslag te kunnen maken. Zo zal de organisatie bepalen welke CRM-processen ingericht en ondersteund moeten worden en hoe het verkoopproces efficiënter kan verlopen. Doel is het continu verbeteren van de bedrijfsvoering zodat deze zo efficiënt mogelijk de primaire processen ondersteunt.

5.2.2 *Outsourcing ICT*

In 2018 is een onderzoek gestart naar de outsourcing van de ICT en in 2019 zal het besluit worden genomen ICT al dan niet uit te besteden. Het doel van de outsourcing is om – bij gelijkblijvende kosten – de continuïteit, kwaliteit, schaalbaarheid en het innovatief vermogen van de ICT-dienstverlening te vergroten.

Dit dient naar de toekomst toe SKVR beter te kunnen ondersteunen in haar strategische doelen. Zonder outsourcing is er een flinke verhoging van het ICT-budget nodig om ditzelfde te bereiken.

5.3 Huisvesting

In 2018 is de locatie Dalweg verkocht. In 2019 vindt de overdracht plaats waarna de lessen worden verplaatst naar een nieuwe, meer logische, locatie op Zuid. Tevens is het huurcontract van de locatie Romeynshof gewijzigd, hiermee worden minder ruimtes afgenomen. Voor het verzorgen van de lessen van eerder Cursus & Zo in de wijk Lage Land, is in de zomer van 2018 tot eind 2019 de huur van de begane grond van deze locatie afgesloten. Tot slot heeft de verhuurder van de locatie van het hoofdkantoor, in de Rotterdam Building, het contract opgezegd per 31-8-2019, met de mogelijkheid om dit tot 30-6-2020 te verlengen. Momenteel wordt onderzocht of van deze verlengingsoptie gebruik zal worden gemaakt.

5.4 Financieel

Gedurende boekjaar 2017 zag men het tekort oplopen tot circa 1 miljoen. Dit was in lijn met het tekort van 4 ton in 2016. Met ingang van 2018 hebben we hard ingezet op de herontwikkeling van de SKVR tot gezonde onderneming. Met als eerste prioriteit, naast het herstellen van het vertrouwen van zowel de interne stakeholders (de medewerkers) als de externe stakeholders, het herstellen van de acute financiële situatie.

Er is hard gewerkt aan het kunnen genereren van betrouwbare financiële rapportages, en ingezet op het verbeteren van de financiële situatie om zo de organisatie ook voor de toekomst te bestendigen. In dit kader zijn voor 2018 de volgende drie speerpunten benoemd voor het organisatie brede veranderproces:

1. Opbrengsten genereren
2. Kosten omlaag brengen
3. Professionaliseren

5.4.1 *Opbrengsten genereren*

Zoveel mogelijk cursussen uit het oude aanbod werden bij voldoende vraag weer aangeboden. Nieuw aanbod werd ontwikkeld op basis van vraag en capaciteit. Er is bij alle disciplines gekeken naar te behalen quick wins en deze zijn waar mogelijk doorgevoerd. Voor wat betreft marketing en sales vonden extra acties plaats om een groot bereik te genereren. Op alle vlakken zijn samenwerkingen voor (fondsen)werving onderzocht, ingezet of opgeschaald.

5.4.2 *Kosten omlaag brengen*

Er is een nieuwe begrotingssystematiek ingevoerd met een samenhangende kostprijsmethodiek. Hiermee is het dienstenpakket herberekend om tot reële kostprijzen te komen. Dit systeem moet zorgen dat de bedrijfsvoering dekkend gaat draaien en er ook marge gedraaid zal worden om eigen vermogen op te kunnen bouwen. Het aanbod wordt blijvend geëvalueerd op kostendekkendheid en effectiviteit en waar nodig bijgesteld.

5.4.3 *Professionaliseren*

Op alle afdelingen is een professionaliseringsslag ingezet. Voor de financiële afdeling betekende dit het opnieuw opzetten van het gehele control mechanisme. Dit behelsde de financiële huishouding, maar ook de organisatie brede Planning & Control cyclus is aangescherpt.

6. MARKETING & COMMUNICATIE

6.1 Marketing & Communicatie algemeen

6.1.1 *#daaromSKVR*

Gekozen werd voor een nieuwe overkoepelende campagne die uitgaat van de drijfveren, vraag en ervaringen van de klant: *#daaromSKVR*. Met input, inzet en meer zichtbaarheid van onze klanten, willen we een duidelijk beeld geven van de verschillende markten van SKVR en van de motivatie van onze cursisten.

6.1.2 *Nieuwe website*

In 2018 werd tevens een nieuwe website ontwikkeld en ingevoerd. Vernieuwing en verbetering van de website van SKVR was al geruime tijd nodig. Met name het inschrijf- en betalingsgedeelte van de website functioneerde slecht, en meer dan de helft van de websitebezoekers haakte tijdens dit proces af. Dat de website niet responsive was voor mobiel en tablet, had ook een sterk negatief effect op de verkoop van onze producten. Andere eisen aan een nieuwe website waren een volwassener en doelgroepgerichte uitstraling, drempelvrije inrichting en AVG proof. In 2019 wordt de ontwikkeling van de website voortgezet.

6.1.3 *Nieuwe huisstijl*

In het laatste kwartaal van het jaar is vervolgens een aanpassing van de huisstijl doorgevoerd. De nieuwe website en een verschuiving van focus in doelgroepen, maakten een doorontwikkeling van de huisstijl nodig. Met de ontwerper van de website en met de vormgever zochten we op basis van de bestaande vormgevingselementen naar een volwassener en sterkere uitstraling. Uitdaging was om de aansluiting met bestaande middelen, zoals de branding van de panden en het stationary pakket, te behouden. Het resultaat is zeer positief ontvangen en biedt mogelijkheden tot doorontwikkeling.

6.2 Marketing & Communicatie Onderwijs

Meer en meer staat de klantvraag voorop in de marketing van de onderwijsproducten. De onderwijsaanvragen van de afgelopen twee jaar zijn geïnventariseerd om zo beter inzicht te krijgen in de klantvraag. Gecombineerd met een analyse van ontwikkelingen binnen het onderwijs, resulteerde dit in een overzicht van onderwerpen en thema's waarbinnen we onze producten/diensten bundelen en presenteren.

We communiceren daarnaast minder vanuit het traditionele perspectief van de kunstdisciplines, maar zetten het unieke, multidisciplinaire karakter van SKVR voorop. Doel is om geïnteresseerden, prospects en klanten meer inzicht te geven in de brede toepassingsmogelijkheden van onze producten/diensten.

Maandelijks verzonden we per onderwijstype een nieuwsbrief. In totaal waren dat 7315 nieuwsbrieven naar 765 ontvangers.

Binnen het team Onderwijs is met het invullen van een vacature in het derde kwartaal meer aandacht en kennis gekomen voor en over sales. Daardoor kregen marketingactiviteiten meer follow-up wat meer rendement opleverde. Samen met team onderwijs wordt toegewerkt naar een gestructureerde sturing op bereik en het productenportfolio, zodat de sales- en marketingcapaciteit binnen de organisatie optimaal kan worden ingezet.

6.3 Marketing & Communicatie Vrije Tijd

Om structureel aandacht te trekken van potentiële klanten, gebruikten we diverse uitingen van onze partner Rotterdam Festivals in print en digitaal. We zorgden met Google Grants en samenwerkingspartner Hayona voor een stevige continue online zichtbaarheid in de vorm van Google advertenties. Daarnaast zijn actuele en goede teksten en informatie op de website essentieel voor een goede online vindbaarheid. Naast deze continue zichtbaarheid rolden we diverse marketingcampagnes uit voor voornamelijk de brede doelgroep (jong)volwassenen. Om ook

specifiek doelgroepgericht te marketen, verstuurd we regelmatig nieuwsbrieven per discipline waarvan we de inhoud middels A-B testen optimaliseerden. Met actiemails naar verschillende specifieke doelgroepen onderzochten we welke content het beste aansloeg. De diverse doelgroepen werden specifiek getarget met marketingactiviteiten. Om oude, bestaande en nieuwe klanten (opnieuw) kennis te laten maken met ons aanbod, organiseerden we diverse marketing events. De open huizen van muziek en open lessen van dans en theater kregen een uitgebreide marketingcampagne, gericht op een brede doelgroep, met extra aandacht voor (jong)volwassenen. Bovenstaande marketingactiviteiten resulteerden in 106.680 bezoekers voor het cursusgedeelte Vrije Tijd van de website.

6.4 (Online) bereik

In 2018 wisten opnieuw meer mensen ons te vinden via sociale media, de platforms waarop we willen inspireren en informeren. We gingen meer de interactie aan, met name op Instagram, gaven onze uitingen een nieuwe rode draad (#daaromSKVR) en tegen het eind van het jaar ook een nieuwe uitstraling, in lijn met de rebranding van het drukwerk en de vormgeving van de website.

We deelden meer verhalen op Facebook, maakten op Instagram met plezier gebruik van de foto's die cursisten daar deelden en maakten vanaf de zomer andere afwegingen bij het delen van foto's in verband met de nieuwe eisen rondom de AVG.

<u>Kanaal</u>	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2018</u>
Facebook – fans	5143	5266
Instagram – volgers	973	1227
YouTube – abonnees	92	109

In 2019 wordt door de werkgroep Publieksbereik van de Rotterdamse culturele instellingen een tool opgeleverd waarmee de instellingen het (totale) bereik in Rotterdam kunnen monitoren. De afdeling Marcom leverde hiervoor publieksbereikcijfers aan. Deze cijfers betreffen echter alleen individuele cursisten en hun postcodes. Vanuit Onderwijs en ons bereik in de wijken kunnen we onder meer vanuit privacy overwegingen geen postcode informatie aanleveren van individuele deelnemers. De tool laat daardoor voor SKVR enkel het bereik van de particuliere cursisten in de Vrije Tijd zien.

6.5 Support Fons

In 2018 is €8247 gedoneerd aan Support Fons. Van deze donaties aan Support Fons is €7500 naar IKEI gegaan voor de aankoop van instrumenten en zijn drie leerlingen van de Talentenklas in hun kosten en lesgelden ondersteund. Er worden steeds meer instrumenten gedoneerd. Voor elk gedoneerd instrument wordt een passende nieuwe eigenaar gezocht binnen de doelgroep voor Support Fons of ter beschikking gesteld van volwassenen in het AZC.

6.6 In Bedrijf

In de tweede helft van 2018 zijn de voorbereidingen getroffen tot de pilot SKVR In Bedrijf welke januari 2019 van start gaat. In Bedrijf gaat activiteiten voor de zakelijke markt aanbieden in de vorm van teamuitjes en trainingen. Hiermee wil SKVR onderzoeken of het mogelijk is om op deze manier onze markt te verbreden en nieuwe klanten en extra inkomsten te verwerven.

7. GOVERNANCE

7.1 Raad van toezicht

SKVR werkt met een Raad van Toezicht model conform de Governance Code Cultuur. De Raad van Toezicht heeft als taak toezicht te houden op het beleid van de directie en op de algemene gang van zaken in de stichting. De leden voeren het werk voor de Raad van Toezicht onbezoldigd uit.

7.1.1 Samenstelling

De directie wordt gevormd door de directeur-bestuurder dhr. H.W. Dekkers. Dhr. M. Capel heeft de Raad per 21 november 2018 verlaten. Aan het einde van het verslagjaar 2018 was daarmee de samenstelling van de Raad van Toezicht van SKVR als volgt:

Naam en Functie	Nevenfuncties
Mw. M. Lewis Bestuurder S&L Zorg (Voorzitter RvT SKVR)	- Voorzitter bestuur Hospice de Waterlelie Spijkenisse - Lid RvT PCBO Rotterdam Zuid
Mw. M.R. van der Plas Directeur KNGU	- Bestuurslid Waarborgfonds Sport
Mw. W. Verweij Zelfstandig projectleider, adviseur en procesbegeleider in het sociale domein	- Partner Lokaal Actief : samenwerkingsverband zelfstandigen sociaal domein - Bestuurslid Stichting Kinderzorg Den Haag - Rotterdam
Dhr. M. Akchich Beleidsmedewerker Maatschappelijke voorzieningen gemeente Leiden	- Lid adviescommissie Fonds voor cultuurparticipatie
Dhr. J. Wakkie Buro driehoek Sport, Cultuur en Maatschappij	- Bestuurslid CTO Metropool - Adviseur Golden Sports
Dhr. F. Lukassen Cultuurhond, interim management en procesbegeleiding non-profit sector	

7.1.2 Vergaderingen

In 2018 vonden 7 officiële vergaderingen van de Raad van Toezicht plaats. Naast het vaststellen van de jaarrekening en het jaarverslag 2017, het jaarplan en begroting 2019 heeft de Raad conform de code Cultural Governance gereflecteerd op het eigen functioneren en het functioneren van de directeur-bestuurder. Bijzondere aandacht ging voorts uit naar het weer gezond krijgen van de exploitatie.

Onderwerpen van gesprek bij de vergaderingen waren o.a.:

- Goedkeuring jaarverslag en jaarrekening 2017
- Jaarplan en begroting 2019
- (Financieel) Rapportages
- Organisatieontwikkeling

- Huisvesting
- Rooster van aftreden van de Raad

7.2 Ondernemingsraad

7.2.1 Samenstelling eind 2018

Naam en Functie	Functie in organisatie
Dhr. H. Slinger, Voorzitter	Docent en coördinator Muziek
Mw. A. Busi, Secretaris	Medewerker Backoffice
Dhr. D. Peltenburg, lid	Docent Muziek
Dhr. J. van Veen, lid	Teammanager ICT
Dhr. P. van Vugt, lid	Docent Muziek
Mw. W. de Boer, lid	Docent Muziek

Mw. C. Mulder (coördinator Onderwijs) is met ingang van 2 oktober 2018 afgetreden als voorzitter en lid van de OR en opgevolgd door Dhr. H. Slinger. In het najaar van 2018 is de OR gestart met de werving van nieuwe leden in verband met het (aangekondigde) vertrek van Mw. C. Mulder en Mw. A. Busi. Mw. D. Dijs (docent Dans) en Mw. B. van der Smissen (medewerker Backoffice) zijn per 5 februari 2019 toegetreden tot de OR. Mw. W. de Boer heeft per die datum de functie van secretaris overgenomen.

7.2.2 Vergaderingen

In 2018 vergaderden de OR en de bestuurder 12 keer. Naast de structurele bespreking van de gang van zaken en het artikel 24 overleg werd officieel ingestemd met een aantal protocollen in het kader van de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG), het vakantierooster 2018-2019 en advies gegeven over de verkoop van de locatie Dalweg.

8. JAARREKENING 2018

TOELICHTING ALGEMEEN OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2018

Over 2018 heeft de SKVR een exploitatie overschot van € 249.368 gerealiseerd tegen een sluitende begroting. Het positieve resultaat wordt toegevoegd aan de Algemene Reserve.

De inkomsten komen € 413.678 hoger uit dan begroot en de lasten € 362.134 hoger dan de begroting. De inkomsten zijn hoger doordat er een hogere productie heeft plaatsgevonden. Tevens is een tariefsverhoging voor cursussen doorgevoerd vanaf september 2018. Binnen de projecten zijn er meer inkomsten gegenereerd doordat het project Combinatiefunctionarissen Capelle niet begroot was. Ook zijn er meer inkomsten van scholen binnen het project Cultuurcoaches gerealiseerd.

De hogere productie heeft geleid tot een forse overschrijding op de kosten van Inhuur personeel. Deze post is ook verhoogd door het inhuren van een interim directeur, interim manager Vrije Tijd en het tijdelijk gebruik maken van een interim manager financiën. Binnen de salariskosten is een vergoeding verwerkt omdat bij het UWV een bedrag van € 212.232 voor uitbetaalde transitievergoedingen aan langdurig zieken geclaimd kan worden. Verder zijn er op alle andere kostenposten bezuinigd waar dit mogelijk was. Dit was nodig omdat na het verlies in 2017 het noodzakelijk was om drastisch te bezuinigen en er voor te zorgen dat 2018 niet wederom in de rode cijfers zou eindigen.

BALANS SKVR PER 31 DECEMBER 2018 NA VERDELING RESULTAAT

ACTIVA	<u>31-12-2018</u>	<u>31-12-2017</u>	PASSIVA	<u>31-12-2018</u>	<u>31-12-2017</u>
VASTE ACTIVA			Eigen vermogen		
Materiële vaste activa					
Gebouwen	4.510.319	4.918.399	Stichtingskapitaal	91	91
Inventaris	49.428	53.147	Algemene reserve	-399.923	-649.291
Automatisering	370.697	167.273	Herwaarderingsreserve	<u>3.501.692</u>	<u>3.693.513</u>
Lesapparatuur	646	1.419	Totaal	<u>3.101.860</u>	<u>3.044.313</u>
Muziekinstrumenten	<u>53.794</u>	<u>76.599</u>			
Totaal	<u>4.984.884</u>	<u>5.216.837</u>	Voorzieningen		
			Jubileumuitkeringen	77.713	64.204
			Frictiekosten	23.536	45.892
			Voorziening lang. ziek	<u>39.891</u>	<u>74.360</u>
			Totaal	<u>141.140</u>	<u>184.456</u>
VLOTTENDE ACTIVA			Langlopende schulden		
Vorderingen					
Debiteuren	549.315	565.041	Langlopende leningen	<u>582.910</u>	<u>798.788</u>
Overige vorderingen	<u>613.302</u>	<u>289.253</u>	Totaal	<u>582.910</u>	<u>798.788</u>
Totaal	<u>1.162.617</u>	<u>854.294</u>	Kortlopende schulden		
			Schulden aan kredietinst.	139.571	0
			Crediteuren	197.486	242.501
			Overige schulden	<u>2.070.794</u>	<u>1.914.843</u>
			Totaal	<u>2.407.851</u>	<u>2.157.344</u>
Liquide middelen					
Kassen en banken	<u>86.260</u>	<u>113.769</u>			
Totaal	<u>86.260</u>	<u>113.769</u>			
TOTAAL	<u>6.233.761</u>	<u>6.184.900</u>	TOTAAL	<u>6.233.761</u>	<u>6.184.900</u>

RATIO'S	<u>31-12-2018</u>	<u>31-12-2017</u>
Solvabiliteitsratio verplichtingen op lange termijn (eigen vermogen / totaal vermogen) te laag, ratio moet liggen tussen 25% en 35% om financieel gezond te zijn	49,8%	49,2%
Current ratio verplichtingen op korte termijn (vlottende activa / kortlopende schulden) te laag, ratio moet minimaal 1,0 zijn	0,5	0,4

STAAT VAN BATEN EN LASTEN SKVR 2018

	Werkelijk 2018	Begroting 2018	Vershil 2018	Werkelijk 2017
BATEN				
Opbrengsten				
Cursusgelden jaar	1.337.554	1.301.358	36.196	1.262.610
Cursusgelden kort	426.686	377.386	49.300	529.675
Onderwijs	447.666	402.414	45.252	482.425
Overige opbrengsten	297.134	300.135	-3.001	264.426
Totaal	2.509.040	2.381.293	127.747	2.539.136
Bijdragen				
Subsidie Gem. Rotterdam	7.628.000	7.628.000	0	7.471.000
Inkomsten uit projecten	2.841.472	2.555.541	285.931	3.134.972
Totaal	10.469.472	10.183.541	285.931	10.605.972
TOTAAL BATEN	12.978.512	12.564.834	413.678	13.145.108
LASTEN				
Activiteitslasten				
Directe productiekosten	173.960	260.934	86.974	217.768
Kosten subsidieprojecten	2.829.090	2.804.421	-24.669	3.183.710
Totaal	3.003.050	3.065.355	62.305	3.401.478
Personeelskosten				
Salariskosten	5.701.654	6.010.448	308.794	6.831.785
Inhuur personeel	1.824.991	1.073.911	-751.080	1.473.641
Overige personeelskosten	90.803	142.576	51.773	24.259
Totaal	7.617.448	7.226.935	-390.513	8.329.685
Bedrijfskosten				
Afschrijvingen	562.934	405.000	-157.934	375.163
Huisvesting	935.956	1.012.443	76.487	1.058.108
Overige bedrijfskosten	771.578	819.100	47.522	933.787
Totaal	2.270.468	2.236.543	-33.925	2.367.058
TOTAAL LASTEN	12.890.967	12.528.833	-362.134	14.098.221
OPERATIONEEL RESULTAAT	87.544	36.000	51.544	-953.113
Vrijval herwaarderingsres. geb.	191.821	0	-191.821	0
Rentelasten	29.997	36.000	6.003	42.502
EXPLOITATIERESULTAAT	249.368	0	249.368	-995.615

	Werkelijk 2018	Begroting 2018	Vershil 2018	Werkelijk 2017
Resultaat bestemming				
Mutatie Algemene reserve	249.368	0	249.368	-873.184
Mutatie Bestemmingsreserve	0	0	0	-122.431
Totaal	249.368	0	249.368	-995.615

KASSTROOMOVERZICHT

Kasstroom (x € 1.000)	2018	2017
Resultaat operationele bedrijfsvoering	88	-953
Afschrijvingen	563	375
Mutaties voorzieningen	<u>-43</u>	<u>91</u>
	520	466
Veranderingen in werkkapitaal		
Mutatie vorderingen	-308	875
Mutatie kortlopende schulden	<u>250</u>	<u>-226</u>
	<u>-58</u>	<u>649</u>
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	550	162
Betaalde interest	<u>-30</u>	<u>-42</u>
	<u>-30</u>	<u>-42</u>
Kasstroom uit operationele activiteiten	520	120
Investeringsactiviteiten		
Investeringen in materiele vaste activa	-332	-188
Desinvesteringen in materiele vaste activa	0	0
Cumulatieve afschrijving desinvesteringen	<u>0</u>	<u>0</u>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-332	-188
Financieringsactiviteiten		
Aflossing leningen	<u>-216</u>	<u>-212</u>
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	-216	-212
Mutatie liquide middelen	-28	-280
Beginstand liquide middelen	114	394
Eindstand liquide middelen	<u>86</u>	<u>114</u>
Mutatie liquide middelen	-28	-280

GRONDSLAGEN ALGEMEEN

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW (met uitzondering van afdeling 1, 11 en 12), de Subsidieverordening Rotterdam 2014 en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, waaronder Richtlijn 640 'Organisaties-zonder-winststreven', uitgegeven door de Raad voor de Jaarverslaggeving.

Algemeen

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en resultaatbepaling zijn, tenzij anders vermeld, gebaseerd op historische kosten. Voor zover niet anders vermeld worden activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Activiteiten

De Stichting is ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel onder nummer 41127574. De activiteiten van Stichting Kunstzinnige Vorming Rotterdam, statutair gevestigd te Rotterdam, bestaan voornamelijk uit het verzorgen van lessen en cursussen in de vrije tijd en onderwijs op het gebied van muziek, dans, theater en beeldend, mode & design.

Gebruik van schattingen

Bij het opstellen van de jaarrekening dient de leiding van de onderneming overeenkomstig algemeen aanvaarde grondslagen voor de financiële verslaggeving bepaalde schattingen en veronderstellingen te doen die mede bepalend zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. De feitelijke resultaten kunnen van deze schattingen afwijken.

De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Vergelijkende cijfers

Indien noodzakelijk voor vergelijkingsdoeleinden is de rubricering van de vergelijkende cijfers aangepast.

Continuïteit

Over 2018 heeft de SKVR een exploitatie overschot van € 249.368 gerealiseerd tegen een sluitende begroting. Het positieve resultaat wordt toegevoegd aan de Algemene Reserve.

De inkomsten komen € 413.678 hoger uit dan begroot en de lasten € 362.134 hoger dan de begroting. De inkomsten zijn hoger doordat er een hogere productie heeft plaatsgevonden. Tevens is een tariefsverhoging voor cursussen doorgevoerd vanaf september 2018. Binnen de projecten zijn er meer inkomsten gegenereerd doordat het project Combinatiefunctionarissen Capelle niet begroot was. Ook zijn er meer inkomsten van scholen binnen het project Cultuurcoaches gerealiseerd.

De hogere productie heeft geleid tot een forse overschrijding op de kosten van Inhuur personeel. Deze post is ook verhoogd door het inhuren van een interim directeur, interim manager Vrije Tijd en het tijdelijk gebruik maken van een interim manager financiën. Binnen de salariskosten is een vergoeding verwerkt omdat bij het UWV een bedrag van € 212.232 voor uitbetaalde transitievergoedingen aan langdurig zieken geclaimd kan worden. Verder zijn er op alle andere kostenposten bezuinigd waar dit mogelijk was. Dit was nodig omdat na het verlies in 2017 het noodzakelijk was om drastisch te bezuinigen en er voor te zorgen dat 2018 niet wederom in de rode cijfers zou eindigen.

Als gevolg van het negatieve resultaat uit 2017 zijn zowel het eigen vermogen als de liquiditeit aangetast.

Als maatregel was gesteld om te starten met de verkoop van enkele panden. Er is rond de zomer van 2018 een pand verkocht waar de waarborgsom van ontvangen is in 2018. De feitelijke overdracht zal plaatsvinden in maart 2019 waarmee er weer voldoende liquiditeit zal worden gerealiseerd en de algemene reserve aanzienlijk aangezuiverd zal worden.

In de jaarrekening van 2017 heeft een herwaardering van de panden in eigendom plaatsgevonden. Hiervoor zijn als basis genomen de taxatierapporten die in 2015 zijn opgesteld van alle vier de panden. In 2018 is gestart met het afschrijven op de herwaardering. Het eigen vermogen komt na afschrijving op de herwaardering van de panden op € 3.101.860.

Op basis van bovenstaande maatregelen is de verwachting dat de voortzetting van de activiteiten van de stichting voldoende is gewaarborgd. De jaarrekening 2018 is opgesteld op basis van grondslagen die gebaseerd zijn op de continuïteit van de stichting.

GRONDSLAGEN BALANS

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs. Ontvangen subsidies worden direct in mindering gebracht op de aanschafprijs. Op grond wordt niet afgeschreven. In het jaar van ingebruikname wordt pro rata naar ingebruikname afgeschreven. In 2017 heeft een incidentele herwaardering van het onroerend goed plaatsgevonden.

De economische levensduur in jaren is als volgt:

Gebouwen exclusief 10% grond	40
Verbouwingen	10
Inventaris – meubilair	10
Inventaris – overig	5
Hardware en software	3
Lesmiddelen	5
Muziekinstrumenten	8

Vorderingen

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Deze is gelijk aan de nominale waarde onder aftrek van de noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

De liquide middelen staan, voor zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking van de stichting.

Algemene reserve

De algemene reserve betreft het vrij besteedbare eigen vermogen.

Herwaarderingsreserve

Dit betreft de waardevermeerdering van de bedrijfspanden uit hoofde van de incidentele herwaardering. De realisatie (vrijval) van de herwaarderingsreserve wordt in een afzonderlijke post ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

De voorzieningen voor personeelsverplichtingen worden opgenomen tegen de contante waarde.

Pensioenen

De stichting heeft voor haar werknemers een pensioenregeling getroffen die kwalificeert als een toegezegde pensioenregeling, waarbij de toegezegde pensioenuitkeringen gebaseerd zijn op het middelloon. Deze pensioenregeling is ondergebracht bij het ABP en wordt - conform de in de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving aangereikte vereenvoudiging - in de jaarrekening verwerkt als toegezegde bijdrageregeling. Dit betekent dat de over het boekjaar verschuldigde premies als kosten worden verantwoord.

Langlopende schulden

Onder de langlopende schulden worden schulden opgenomen met een resterende looptijd van meer dan één jaar. De schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde. De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar.

GRONDSLAGEN STAAT VAN BATEN EN LASTEN EN RESULTAATBEPALING

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen het totaal der baten en het totaal der lasten. De baten worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd, lasten worden genomen zodra zij voorzienbaar zijn. De lasten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor vermelde waarderingsgrondslagen. De overige baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop deze betrekking hebben.

Opbrengsten

De opbrengsten betreffen de subsidiebaten en opbrengsten voor de aan derden geleverde diensten onder aftrek van toegestane kortingen en de over de omzet geheven belastingen.

Opbrengsten van diensten betreffen voornamelijk cursus- en lesopbrengsten en bijdragen van scholen en worden opgenomen naar rato van de mate waarin de diensten zijn verricht.

Subsidiebaten worden in de staat van baten en lasten verwerkt. Indien deze baten in het verslagjaar niet volledig zijn besteed, worden de nog niet bestede gelden opgenomen onder de kortlopende schulden als subsidieverplichtingen.

Afschrijvingskosten

De afschrijving op materiële vaste activa wordt berekend op basis van de verkrijgingsprijs. Afschrijvingen vinden plaats volgens de lineaire methode op basis van de geschatte economische levensduur. Boekwinsten en -verliezen bij verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Financiële baten en lasten

De financiële baten en lasten betreffen ontvangen (te ontvangen) en betaalde (te betalen) rente. Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva.

KASSTROOMOVERZICHT

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen, met uitzondering van deposito's met een looptijd langer dan drie maanden. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2018

VASTE ACTIVA

MATERIELE VASTE ACTIVA

	Totaal	Gebouwen	Inventaris	Automatisering	Les apparatuur	Muziek instrumenten
Stand per 1 januari 2018						
- aanschafwaarde	7.206.993	5.430.902	447.121	941.627	62.599	324.744
- cumulatieve afschrijvingen	-5.683.669	-4.206.016	-393.974	-774.354	-61.180	-248.145
- herwaardering	3.693.513	3.693.513	0	0	0	0
Boekwaarde per 1 januari 2018	<u>5.216.837</u>	<u>4.918.399</u>	<u>53.147</u>	<u>167.273</u>	<u>1.419</u>	<u>76.599</u>
Mutaties in het boekjaar						
- investeringen	330.983	14.759	4.294	311.930	0	0
- afschrijvingen	-371.115	-231.018	-8.013	-108.506	-773	-22.805
- afschrijving op herwaardering	-191.821	-191.821	0	0	0	0
- desinvesteringen	0	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0	0	0
- opbrengst desinvesteringen	0	0	0	0	0	0
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>-231.953</u>	<u>-408.080</u>	<u>-3.719</u>	<u>203.424</u>	<u>-773</u>	<u>-22.805</u>
Stand per 31 december 2018						
- aanschafwaarde	7.537.976	5.445.661	451.415	1.253.557	62.599	324.744
- cumulatieve afschrijvingen	-6.054.784	-4.437.034	-401.987	-882.860	-61.953	-270.950
- herwaarderingen	3.501.692	3.501.692	0	0	0	0
Boekwaarde per 31 december 2018	<u>4.984.884</u>	<u>4.510.319</u>	<u>49.428</u>	<u>370.697</u>	<u>646</u>	<u>53.794</u>

In 2017 heeft een incidentele herwaardering van het onroerend goed plaatsgevonden. De basisgrondslag voor waardering van de materiële vaste activa blijft kostprijswaarde.

Voor het pand Hennekijnstraat 6 lijkt echter sprake te zijn van een bijzonder recht van de gemeente Rotterdam om dit pand te kopen onder bijzondere voorwaarden en een vastgestelde prijs.

De stichting is in overleg met de gemeente over de status van het voorwaardelijke kooprecht van de gemeente. Omdat onduidelijk is wat de status van dat recht is, is als basis voor de herwaardering van dit pand in 2017 de (lagere) vastgestelde prijs gehanteerd.

VLOTTENDE ACTIVA**VORDERINGEN**

	<u>31-12-2018</u>	<u>31-12-2017</u>
Debiteuren		
Debiteuren	590.040	612.992
Voorziening voor oninbaarheid	-40.725	-47.951
Totaal	<u>549.315</u>	<u>565.041</u>

	<u>31-12-2018</u>	<u>31-12-2017</u>
Overige vorderingen		
Nog te ontvangen projectsubsidies	261.911	0
Nog te ontvangen bijdragen projecten	21.263	0
Nog te vorderen trans.verg. UWV	212.232	0
Vooruitbetaalde kosten	73.345	132.667
Nog te ontvangen huurbijdrage	26.700	0
Overige vorderingen	17.851	156.586
Totaal	<u>613.302</u>	<u>289.253</u>

LIQUIDE MIDDELEN

	<u>31-12-2018</u>	<u>31-12-2017</u>
Kassen en banken		
Kassen / kruisposten	1.499	7.670
ABN AMRO	84.761	41.535
ING	0	64.564
Totaal	<u>86.260</u>	<u>113.769</u>

EIGEN VERMOGEN

	Stichtings- kapitaal	Algemene reserve	Bestemmings reserve	Herwaarderings reserve	Totaal
Stand per 1 januari	91	-649.291	0	3.693.513	3.044.313
Onttrekkingen/ toevoeging	0	0	0	-191.821	-191.821
Bestemming resultaat	0	249.368	0	0	249.368
Stand per 31 december	91	-399.923	0	3.501.692	3.101.860

	31-12-2018	31-12-2017
Algemene reserve		
Stand per 1 januari	-649.291	223.893
Onttrekkingen	0	0
Bestemming resultaat	249.368	-873.184
Totaal	-399.923	-649.291

	31-12-2018	31-12-2017
Herwaarderingsreserve		
Stand per 1 januari	3.693.513	
Toevoeging	0	3.693.513
Vrijval	-191.821	0
Totaal	3.501.692	3.693.513

Per 31 december 2018 is het resultaat over 2018 van € 249.368 als volgt bestemd:
- een bedrag van € 249.368 toegevoegd aan algemene reserve

Algemene reserve

- een bedrag van € 249.368 toegevoegd aan algemene reserve

Herwaarderingsreserve

De herwaarderingsreserve is opgenomen om de waarde van de panden meer in lijn te brengen met de huidige markt waarde. Hierin is de nodige voorzichtigheid in acht genomen.

Als gevolg van de verwerkte afschrijvingen op de actuele waarde van de panden vindt realisatie van de herwaarderingsreserve plaats. In 2018 is een bedrag van € 191.821 vrijgevallen ten gunste van de staat van baten en lasten.

VOORZIENINGEN

	<u>31-12-2018</u>	<u>31-12-2017</u>
Jubileumuitkeringen		
Stand per 1 januari	64.204	56.720
Bedrijfslast lopend jaar	30.694	19.599
Uitgekeerde jubileumuitkeringen	<u>-17.185</u>	<u>-12.115</u>
Totaal	<u>77.713</u>	<u>64.204</u>

	<u>31-12-2018</u>	<u>31-12-2017</u>
Fricatiekosten		
Stand per 1 januari	45.892	36.266
Onttrekkingen/ dotatie	<u>-22.356</u>	<u>9.626</u>
Totaal	<u>23.536</u>	<u>45.892</u>

	<u>31-12-2018</u>	<u>31-12-2017</u>
Voorziening langdurig zieken		
Stand per 1 januari	74.360	0
Bedrijfslast lopend jaar	-74.360	0
Dotatie	<u>39.891</u>	<u>74.360</u>
Totaal	<u>39.891</u>	<u>74.360</u>

Jubileumuitkeringen

Werknemers hebben recht op een uitkering van:

- 0,5 maandsalaris indien zij 25 jaar in dienst zijn
- 1 maandsalaris indien zij 40 jaar in dienst zijn
- 1 maandsalaris indien zij 50 jaar in dienst zijn

Deze voorziening wordt bepaald door de contante waarde te berekenen van het opgebouwd recht rekening houdend met de gemiddelde diensttijd, CAO verhogingen en blijfkans.

Fricatiekosten

Per 31 december 2018 is aan de voorziening frictiekosten € 22.356, - onttrokken. Dit betreft een onttrekking van door doorloop van premies van pensioen voor reeds ontslagen medewerkers.

Voorziening langdurig zieken

Per 31 december 2018 is aan de voorziening frictiekosten € 39.891, - toegevoegd. Dit betreft een toevoeging voor de transitievergoeding voor de afkoop van twee langdurige zieke medewerkers.

LANGLOPENDE SCHULDEN

	<u>31-12-2018</u>	<u>31-12-2017</u>
Langlopende leningen		
Stand per 31 december	798.788	1.010.776
Waarvan kortlopend deel	<u>-215.878</u>	<u>-211.988</u>
Totaal	<u>582.910</u>	<u>798.788</u>

De samenstelling van de langlopende leningen zijn per 31 december 2018:

Krediet-gever	Einde looptijd	Rente percentage	Renteherziening	Aflossing per jaar	Rest schuld
BNG (i)	2022	2,42%	2022	43.865	131.598
BNG (ii)	2027	4,70%	2027	39.328	314.620
BNG (iii)	2020	3,02%	volledige looptijd vast	132.685	<u>136.692</u>
					582.910

Voor de nakoming van de leningen heeft de Gemeente Rotterdam zich garant gesteld bij de BNG.

Op de lening die afloopt in 2020 (iii) heeft de Gemeente Rotterdam een onherroepelijke en onvoorwaardelijke borgstelling afgegeven ten bedrage van € 1.200.000.

KORTLOPENDE SCHULDEN

	<u>31-12-2018</u>	<u>31-12-2017</u>
Schulden aan kredietinstellingen		
ING Bank N.V., rekening-courant	139.571	0
Totaal	<u>139.571</u>	<u>0</u>

Bij de ING heeft de SKVR een rekening-courantfaciliteit van € 500.000. Voor deze rekening-courant is als zekerheid afgegeven de verpandingen van de bedrijfsuitrusting en boekvorderingen.

Crediteuren

Crediteuren	<u>197.486</u>	<u>242.501</u>
Totaal	<u>197.486</u>	<u>242.501</u>

	<u>31-12-2018</u>	<u>31-12-2017</u>
Overige schulden		
Rente en aflossing langlopende leningen	233.135	235.060
Ontvangen waarborgsom verkoop pand	132.500	0
Af te dragen omzetbelasting	19.567	-5.469
Af te dragen loonheffing	355.662	364.756
Af te dragen sociale fondsen	69.556	62.908
Personeel	87.737	87.566
Vooruit gefactureerde opbrengsten	650.328	599.767
Overlopende passiva projecten	43.003	46.242
Overige overlopende passiva	<u>479.306</u>	<u>524.013</u>
Totaal	<u>2.070.794</u>	<u>1.914.843</u>

	<u>31-12-2018</u>	<u>31-12-2017</u>
Overlopende passiva projecten		
Netto ontvangen subsidies	22.700	95.194
Opbrengst derden	40.101	46.499
Totaal ontvangsten	<u>62.801</u>	<u>141.693</u>
Uren	16.399	36.013
Overige projectkosten	3.399	59.437
Totaal kosten	<u>19.798</u>	<u>95.451</u>
Totaal	<u>43.003</u>	<u>46.242</u>

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN RECHTEN EN VERPLICHTINGEN

Huurverplichtingen

Voor een aantal leslocaties heeft de SKVR doorlopende huurcontracten afgesloten. Het gaat om de locaties Castagnet en de Romeynshof. Contracten kunnen jaarlijks opgezegd worden met een opzegtermijn van enkele maanden.

Half december 2010 is de SKVR het pand aan de Aert van Nesstraat ingetrokken. De ingangsdatum van de huurovereenkomst is 15 juli 2010. Het contract is afgesloten voor 10 jaar en 1,5 maand en loopt af per 31 augustus 2021. De verhuurder heeft proforma de huur opgezegd per 1 september 2019. De jaarlijkse huur inclusief servicekosten bedraagt € 425.000.

Leaseverplichtingen

De SKVR heeft medio 2015 een leasecontract afsloten met Special Lease voor een bedrijfswagen Opel Movano met kenteken VP-402-F en voor een Opel Combo met kenteken VS-784-F. Dit contract heeft een looptijd van 60 maanden en loopt af in juni 2020. De jaarlijkse leasekosten zijn € 17.000.

Met Koffie Max is de SKVR een leasecontract aangegaan voor koffieapparatuur. De serviceovereenkomst is 10 december 2015 aangegaan met een duur van 60 maanden. Jaarlijkse leasekosten komen op € 8.000.

Met ITEC is de SKVR een Operational leasecontract aangegaan voor 60 maanden, ingangsdatum is 1 februari 2014. Hierin zitten kosten voor huur, onderhoud en afdrucken. De jaarlijkse kosten bedragen € 37.500, -.

RISICOPARAGRAAF

De continuïteit van SKVR staat onder druk als gevolg van:

Projecten

Dit is iets wat al langer speelt: de inzet van vaste mensen op projecten. Ook in de huidige cultuurplanperiode is een aanzienlijk aantal uren van vaste mensen toegerekend aan projecten (IKEI, Cultuurcoaches (KunstID), Buurtsportcoaches). Mocht de financier besluiten om in de toekomst de bijdrage stop te zetten, dan blijven de vaste mensen wel op de SKVR loonlijst staan. Voor het grootste deel van de projectwerkzaamheden geldt dat de medewerkers lesgeven in onderwijsprogramma's. Als er geen subsidie meer beschikbaar is, vervalt dit aanbod.

Liquiditeit

Per 31 december 2018 staat de current ratio op 0,5. Dit is een kengetal dat aangeeft in hoeverre SKVR in staat is aan haar verplichtingen op korte termijn te voldoen. Een stijging ten opzichte van het jaar ervoor van 0,1. Weliswaar bestaan de kortlopende verplichtingen in hoofdzaak uit vooruit gefactureerde opbrengsten maar de ratio moet minimaal 1,0 zijn. Om de liquiditeit te verbeteren is een pand verkocht welke eind maart 2019 wordt overgedragen.

Eigen vermogen

Per 31 december 2018 is het solvabiliteitsratio 49,8%. Deze ratio geeft aan in hoeverre de organisatie aan haar verplichtingen op lange termijn kan voldoen. Doordat er een herwaarderingsreserve van de panden aanwezig is blijft het eigen vermogen positief. Om financieel gezond te zijn is een ratio tussen de 25% en 35% acceptabel.

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2018

OPBRENGSTEN

	Werkelijk 2018	Begroting 2018	Vershil 2018	Werkelijk 2017
Cursusgelden jaar				
Dans	253.758	204.582	49.176	212.597
Muziek	1.066.885	1.078.500	-11.615	1.030.153
Theater	16.911	18.276	-1.365	19.860
Totaal	1.337.554	1.301.358	36.196	1.262.610

	Werkelijk 2018	Begroting 2018	Vershil 2018	Werkelijk 2017
Cursusgelden kort				
Fotografie & Media	64.550	6.740	57.810	104.115
Dans	23.579	25.850	-2.271	37.438
Muziek	37.258	37.000	258	49.700
Theater	16.358	23.924	-7.566	10.377
Beeldende Kunst	284.529	280.800	3.729	280.377
Schrijven	412	3.072	-2.660	7.384
Mode & Design	0	0	0	40.284
Totaal	426.686	377.386	49.300	529.675

	Werkelijk 2018	Begroting 2018	Vershil 2018	Werkelijk 2017
Onderwijs				
Lessen & workshops PO	115.870	88.006	27.864	65.437
Lessen & workshops VO	110.409	74.895	35.514	153.334
Lessen & workshops MBO	22.954	66.668	-43.714	65.852
Cultuurtraject PO	135.816	146.612	-10.796	137.928
Cultuurtraject VO	40.074	17.858	22.216	44.297
Overig	22.542	8.375	14.167	15.577
Totaal	447.666	402.414	45.252	482.425

	Werkelijk 2018	Begroting 2018	Vershil 2018	Werkelijk 2017
Overige opbrengsten				
Verhuur muziekinstrumenten	14.039	62.450	-48.411	32.351
Verhuur locaties + apparatuur	180.011	149.500	30.511	131.966
Verkoop materialen	10.130	28.762	-18.632	9.754
Workshops geen onderwijs	10.312	0	10.312	6.635
Detachering KCR	7.190	0	7.190	8.917
Overige opbrengsten	75.452	59.423	16.029	74.803
Totaal	297.134	300.135	-3.001	264.426

BIJDRAGEN

	Werkelijk 2018	Begroting 2018	Verschil 2018	Werkelijk 2017
Subsidie Gemeente Rotterdam				
Subsidie Gemeente Rdam	7.628.000	7.628.000	0	7.471.000
Totaal	7.628.000	7.628.000	0	7.471.000

Subsidie Gemeente Rotterdam

Subsidie Gemeente Rotterdam is conform de afgegeven beschikking ad € 7.628.000.

	Werkelijk 2018	Begroting 2018	Verschil 2018	Werkelijk 2017
Inkomsten uit projecten				
Fotografie & Media	86.799	103.640	-16.841	392
Dans	158.314	133.762	24.552	167.334
Muziek	1.696.974	1.586.309	110.665	1.761.378
Theater	0	0	0	389
Beeldende kunst	23.581	0	23.581	12.609
Schrijven	0	0	0	57.954
Onderwijs	724.573	588.750	135.823	857.479
Wijken	151.230	143.080	8.150	277.437
Overig	0	0	0	0
Totaal	2.841.472	2.555.541	285.931	3.134.972

Zie hiervoor het projectenoverzicht in de jaarrekening voor specificaties per project per discipline / programma en een toelichting op de afwijkingen ten opzichte van de begroting.

ACTIVITEITSLASTEN

	Werkelijk 2018	Begroting 2018	Verschil 2018	Werkelijk 2017
Productiekosten				
Lesmiddelen	25.902	52.028	26.126	63.979
Onderhoud instrumenten	26.452	41.248	14.796	44.467
Materiaalkosten	36.869	54.894	18.025	31.575
Zaalhuur	12.341	16.350	4.009	16.383
Uitkoopsommen	3.492	2.725	-767	3.674
Modellengeld	10.642	10.140	-502	9.878
Bijdrage RJSO	29.402	17.727	-11.675	0
Overige productiekosten	28.861	65.822	36.961	47.812
Totaal	173.960	260.934	86.974	217.768

	Werkelijk 2018	Begroting 2018	Verschil 2018	Werkelijk 2017
Kosten subsidieprojecten				
Fotografie & Media	111.783	134.400	22.617	-1
Dans	193.085	197.180	4.095	221.221
Muziek	1.603.112	1.586.309	-16.803	1.641.593
Theater	179	0	-179	-85
Beeldende kunst	24.839	0	-24.839	19.799
Schrijven	0	0	0	54.869
Onderwijs	732.163	702.632	-29.531	968.562
Wijken	163.929	183.900	19.971	277.750
Totaal	2.829.090	2.804.421	-24.669	3.183.710

Kosten subsidieprojecten

Een groot gedeelte van de kosten subsidieprojecten bestaat uit salariskosten van vast personeel en inhuur freelancers. Zie de bijlage in deze jaarrekening voor een specificatie van de kosten per project per discipline / programma en een toelichting op de afwijkingen ten opzichte van de begroting.

PERSONEELSKOSTEN

	Werkelijk 2018	Begroting 2018	Verschil 2018	Werkelijk 2017
Salariskosten				
Salarissen	4.080.142	4.128.250	48.108	4.243.749
Frictiekosten	0	0	0	242.506
Pensioenpremies	604.579	577.955	-26.624	582.846
Sociale lasten	693.950	660.520	-33.431	687.161
Subtotaal	5.378.671	5.366.724	-11.947	5.756.262
Doorber. salariskosten	-1.080.373	-1.051.031	29.342	-1.067.968
Personeelsvergoedingen	56.320	0	-56.320	51.079
WGI +Werkstad +Gem DenH	1.559.171	1.694.755	135.583	2.071.804
Voorz. jubileumuitkering	30.694	0	-30.694	19.599
Compens. trans.verg. UWV	-212.232	0	212.232	0
Niet opgenomen verlofdagen	-30.597	0	30.597	1.009
Subtotaal	322.983	643.724	320.741	1.075.523
Totaal	5.701.654	6.010.448	308.794	6.831.785
Gemiddeld aantal FTE	101,9			112,9
	Werkelijk 2018	Begroting 2018	Verschil 2018	Werkelijk 2017
Inhuur personeel				
Docenten	1.208.949	888.911	-320.038	1.326.600
Vrijwilligersvergoeding	4.393	0	-4.393	5.688
Ontwikkelkosten	9.796	0	-9.796	0
Overige inhuur	601.852	185.000	-416.852	141.353
Totaal	1.824.991	1.073.911	-751.080	1.473.641
	Werkelijk 2018	Begroting 2018	Verschil 2018	Werkelijk 2017
Overige personeelskosten				
Uitkeringen sociale fondsen	-169	0	169	-29.422
Arbodienst	21.632	0	-21.632	14.250
Opleiding	29.478	80.000	50.522	5.358
Overige personeelskosten	39.863	62.576	22.713	34.073
Totaal	90.803	142.576	51.773	24.259

BEDRIJFSKOSTEN

	Werkelijk 2018	Begroting 2018	Verschil 2018	Werkelijk 2017
Afschrijvingen				
Gebouwen	231.017	240.000	8.983	239.188
Herwaardering gebouwen	191.821	0	-191.821	0
Inventaris	8.012	15.000	6.988	11.103
Automatisering	108.505	120.000	11.495	96.071
Lesmiddelen	773	0	-773	1.092
Instrumenten	22.806	30.000	7.194	27.709
Totaal	562.934	405.000	-157.934	375.163
	Werkelijk 2018	Begroting 2018	Verschil 2018	Werkelijk 2017
Huisvesting				
Huurlasten	356.667	336.141	-20.526	363.719
Energie	232.831	216.750	-16.081	189.133
Servicekosten	39.541	74.704	35.163	102.193
Onderhoud	33.666	125.900	92.234	97.776
Schoonmaak	162.391	172.253	9.862	159.682
Heffingen en belastingen	84.513	30.072	-54.441	67.792
Beveiliging	8.881	6.623	-2.258	11.711
Verzekeringen	15.114	30.000	14.886	28.086
Overige huisvestingskosten	2.352	20.000	17.648	38.016
Totaal	935.956	1.012.443	76.487	1.058.108
	Werkelijk 2018	Begroting 2018	Verschil 2018	Werkelijk 2017
Overige bedrijfskosten				
Marketing	114.783	80.000	-34.783	132.502
Automatisering	121.379	224.000	102.621	135.099
Telefoon & internet	59.048	65.000	5.952	61.773
Salarisservicebureau	85.635	85.000	-635	93.889
Advies & beleid	72.675	137.000	64.325	243.917
Kantoor	74.149	79.500	5.351	71.025
Accountantskosten	108.609	50.000	-58.609	34.493
Kantine + Catering	28.937	30.500	1.563	40.836
Transport	26.926	28.100	1.174	19.099
Betalingsverkeer	34.077	35.000	923	39.414
Dotatie voorz. debiteuren	18.029	0	-18.029	23.827
Overige organisatiekosten	27.332	5.000	-22.332	37.913
Totaal	771.578	819.100	47.522	933.787

SPECIFICATIE PROJECTEN 2018

	WERKELIJK			BEGROOT		
	Bijdragen	Kosten	Resultaat	Bijdragen	Kosten	Resultaat
Fotografie en Media						
Mediawerkplaats RVC De Hef	86.799	111.783	-24.985	103.640	130.400	-26.760
Overig	0	338	-338	0	4.000	-4.000
Subtotaal	86.799	112.122	-25.323	103.640	134.400	-30.760
Dans						
BSC Dans Kinderen+Jongeren 2018	54.631	83.862	-29.231	76.500	123.000	-46.500
BSC Dans Ouderen 2018	83.925	92.463	-8.538	57.262	74.180	-16.918
BSC Dans Kinderen+Jongeren 2017	4.289	919	3.370	0	0	0
BSC Dans Ouderen 2017	2.921	306	2.615	0	0	0
Kom erbij Festival	12.549	15.874	-3.325	0	0	0
Overig	0	-338	338	0	0	0
Subtotaal	158.314	193.085	-34.771	133.762	197.180	-63.418
Muziek						
Muziekschool Capelle	399.443	335.237	64.206	397.000	397.000	0
Combifunctie 2018 Capelle	59.000	71.472	-12.472	0	0	0
Impuls Muziekonderwijs Capelle	37.000	32.136	4.864	0	0	0
Combifunctie 2017 Capelle	-8.000	0	-8.000	0	0	0
IKEI + IKEI Light 2018	1.189.319	1.144.054	45.265	1.189.309	1.189.309	0
Overall Muziek	20.212	20.212	0	0	0	0
Subtotaal	1.696.974	1.603.112	93.863	1.586.309	1.586.309	0
Beeldende Kunst/Mode						
Rugzak vol Talent Stedelijk 2017-2018	23.581	24.570	-989	0	0	0
Overig	0	-70	70	0	0	0
Subtotaal	23.581	24.500	-919	0	0	0
Onderwijs						
Cultuurcoaches 2018	724.573	732.342	-7.768	588.750	702.632	-113.882
Subtotaal	724.573	732.342	-7.768	588.750	702.632	-113.882
Wijken						
Verre Bergen 2018	151.230	163.929	-12.699	143.080	183.900	-13.000
Subtotaal	151.230	163.929	-12.699	143.080	183.900	-13.000
Totaal	2.841.472	2.829.090	12.382	2.555.541	2.804.421	-221.060

Vrijval herwaarderingsreserve gebouwen

	Werkelijk 2018	Begroting 2018	Verschil 2018	Werkelijk 2017
Vrijval herwaarderingsres. geb.	191.821	0	-191.821	0

Vanaf 2018 zal er jaarlijks afgeschreven worden op de herwaardering van gebouwen. Hiervoor is een herwaarderingsreserve gevormd waaruit ieder jaar hetzelfde bedrag zal vrijvallen.

WNT-VERANTWOORDING 2018 Stichting Kunstzinnige Vorming 2018

De WNT is van toepassing op SKVR. Het voor SKVR toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2018 € 189.000,- (algemeen bezoldigingsmaximum).

1. Bezoldiging topfunctionarissen

bedragen x € 1	H.W. Dekkers
Funcitiegegevens	Directeur Bestuurder
Aanvang en einde functievervulling in 2018	01/12 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	nee
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedin	15.750
Beloningen betaalbaar op termijn	-
<i>Subtotaal</i>	15.750
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	16.052
-/- Onverschuldigd betaald bedrag en nog niet terugontvangen bedragen	-
Totaal bezoldiging	15.750
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.

**1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking
kalendermaand 1-12**

bedragen x € 1	H.W. Dekkers	
Functiegegevens	Directeur Bestuurder	
Kalenderjaar	2018	2017
Periode functievervulling in het kalenderjaar	0101-3011	0112-3112
Aantal kalendermaanden waarin functievervulling in het kalenderjaar	11	1
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	-	-
Maximum uurtarief in het kalenderjaar	182,00	176,00
Maxima op basis van de normbedragen per maand	241.100	24.500
Individueel toepasselijke maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12		265.600
Bezoldiging		
Werkelijk uurtarief lager dan het (gemiddeld) maximum uurtarief?	ja	
Bezoldiging in de betreffende periode	255.710	9.328
Totale bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12		265.038
-/- Onverschuldigd betaald bedrag en nog niet terugontvangen	N.v.t.	
Totaal bezoldiging (excl. BTW)		265.038
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen 18

bedragen x € 1	M. Lewis	M.R. van der Plas	W. Verweij	M. Akchich	J. Wakkie	F. Lukassen	M. Capel
Functiegegevens	Voorzitter Raad van Toezicht	Lid Raad van Toezicht	Lid Raad van Toezicht	Lid Raad van Toezicht	Lid Raad van Toezicht	Lid Raad van Toezicht	Lid Raad van Toezicht
Aanvang en einde functievervulling in 2018	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/4 - 21/11
Bezoldiging							
Bezoldiging 18	-	-	-	-	-	-	-
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	28.350	18.900	18.900	18.900	18.900	18.900	18.900
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	-	-	-	-	-	-	-
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2017							
Aanvang en einde functievervulling in 2017	23/5 - 31/12	23/5 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	N.v.t.
Totale bezoldiging 17	-	-	-	-	-	-	-
Individueel toepasselijk maximum	15.838	10.558	18.100	18.100	18.100	18.100	18.100

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking

bedragen x € 1	A. Kasbergen
Functie(s) gedurende dienstverband	Directeur Bestuurder
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Jaar waarin dienstverband is beëindigd	2018
Ontslaguitkering	
Overeengekomen uitkeringen wegens beëindiging dienstverband	70.015
Individueel toepasselijk maximum	75.000
-/- Onverschuldigd deel	
Totaal uitkeringen wegens beëindiging dienstverband	70.015
Waarvan betaald in 2018	70.015
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.

OVERIGE GEGEVENS

Statutaire regeling omtrent winstbestemming

Er is in de statuten geen regeling opgenomen omtrent de bestemming van de winst.